

Pomaj Bož!

Ciklo 11.
13. měrza.

Létník 8.
1898.

Serbiske njedželske īopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w Smolerjez knihicžiſchečeřni w Budyschinje a ſu tam doſtačz ſa ſchtvórtſlētnu pſchedplatu 40 np.

Njedžela īecili.

1. Petr. 1, 18—23.

W tuthm ſwiatym poſtym ežaſu, hdyž my ſpominamy na kniſeſe czećjenje a wumrjeeze, napomina naš ſw. japoſchtoł w textowych ſłowach na naſche wumoženje pſches Khryſtuſ. Wón roſwueži naš, wot ežoho ſmy wumoženi, a potom, ſ ežim ſmy wumoženi. Hdyž wón praji: „Wěſeže, ſo ſcze wukupjeni ſ wascheho kniežomneho wobeňdenja, kotrež wot wótzow běſhče naſuſli“, a poſa nam, ſajke wotpohladanje mějeſche Khryſtuſ ſe ſwojim wumožerſkim ſlutkom, mjeniſzy: zyle ežlowjetwo wot wopacneho, wot wótzow naſuſnjeneho hręſchneho žiwenja wuſwobodžic. Ežlowjekoſ wſchak běchu wot Hadama ſem wot Boha wotpadnyli; ſidzi a pohanjo běchu ſo wot ſwojich wótzow ſem ſamo-prawdoſeži a kniežomnej pſchibójſkej ſlužbje podali, tač, ſo Bohu ſpodobne žiwenje njewjedžichu. Duž běſche nisne, ſo buſhu woni wumoženi wot tajkeho hręſchneho hubjeſtwa a na prawy pucž ſaſo wróčo dowjedženi, ſo býchu, ſwobodni wot wſcheje hręſchneje winy, džela měli na njebjeſkim herbſtwje. To tež my prawje ſebi roſpominajmy, ſo je Khryſtuſ teho dla czećpiſ a wumrjeſ, ſo by naš wumohł wot wſcheje kniežomnoſeže a naš wuſwobodžil wot knieſtwa hręcha a jeho ežaſnych a wěčnych ſchtraſow, ſo býchmy wſchitkých hręſchnych žadoſežow a waschnjow ſo ſdalowali, a pobožne žiwenje w myſlach, ſłowach a ſlutach wjedli. My njemožemy ſo ſ tym ſamolwiež, ſo ſu naſchi wótzojo tež hręſhili. Tačo kſheſčijenjo wěmy, ſo dyrbimy my

ežiſteje wutroby býč a pobožne žiwenje wjesc̄, a to tež ſamóžemy pſches teho, kž naš móznych ežini, kotrež je Khryſtuſ. Haj tu móz, ſo my wſcho kniežomne waschneje wotpoložimy a wſchitkím ſlym žadoſežam napschečežiwo ſtejimy, dawa nam runje naſche wumoženje pſches Khryſta, hdyž my jenož prawje k wutrobie ſebi woſmjemy, ſ ežim ſmy wumoženi. „Niz ſe ſachodnym ſlěborom abo ſlotom“, praji ſw. japoſchtoł, „ale ſ tej drohej kriju Khryſta, jako teho njewinojteho a njeſmaſaneho jehnječa. Khryſtuſ naš njeje ſ wulſimi pjenjeſami wot wěčneho ſlaženja wukupil, ně, wjele drožſcheho je woprowal, ſebje ſameho je ſa naš podal, ſwoju ſwiatu frej je ſa naš k wumoženju pſchelal; to je wón ežinil, tón njewinojty, tón ežiſty, kotrež bě bjes hręcha; wón bě to njeſmaſane jehnjo, kotrež teho ſwěta hręchi ujeſeſche. O luba duſcha wopomí, tač wjele prózy a boſoſežow je twój ſbóžnik na twoje wumoženje wažil, tač wjele je ſa tebje dželal, czećpiſ, woprowal, tač je ſa tebje ſo kriwail. Spónaj jeho njedowuſlědženu luboſcz, tač njeje ſachodne ſlěboro abo ſlot, ale ſwoju drohi frej ſa tebje podal. A ty nochzyl ſ prawje džakownoſeže wotpoſeži wſcho hręſchne waschneje, wſcho honjenje ſa ſachodnym ſlěborom a ſlotom, ſo wostajic wſhem hręſchnym žadoſežam.“

Wěſeže, hdyž my roſpominamy, ſajki drohi njeſachodny poſklađ je naſche wumoženje pſches Khryſta, budžemy tež ſi džakownej wutrobu naſcheho wumožnika pſches wěru ſa pſchimnyč, we wěrje do naſcheho ſmilneho Boha wutracz, kž je ſwojeho ſyna ſbudžil wot morvych a jemu kraſnoſež

dał, so býscheče, kaž ſwj. japoſchtoł praji, wěru a nadžiju
k Bohu měli. Haj, ſchtož je Bóh psches Chrysta ſa naš
cžinił, to požylui naš w tej wérje, so budže Bóh nam
psches njeho wſchitko dacž, to požylni naš w tym dowě-
rjenju, so budže nam k wěcznej ſbóžnoſeži dopomhač. Hdyž
pak tajka wéra a tajke dowěrjenje dyrbitej prawje žiwej a
wobtwjerdženej býč, dyrbi tež naſche wumoženje psches
Chrysta naš ſbudžieč, so my roſtorhamy ſwjaski hréchow
w naſchich wutrobach. K temu napomina naš ſwjaty
japoſchtoł, hdyž wón praji: cžińče ſwoje duſche pójcežiwe
w požluſchnoſeži teje prawdy psches teho ducha, k prawej
bratrowskej luboſeži, a měječe ſo mjes ſobu ſ cžistej
wutrobu jara wulžy lubo. Dokelž bě Chrystus cžistý,
dha dyrbimy tež my cžiſcži býč a mamy wucžiſcžiež ſwoje
wutroby wot wſchěch nječistych, njeprózežiwyh myſlow a
žadoſcžow w pschiſluſchnoſeži teje prawdy. Schtož pak
napominanjam Božeho ducha napschecživo ſteji, a ſwoju
wutrobu pschecživo Božemu ſłowu ſtwjerdnje, tón ſo nje-
wucžiſcži, a tón njepraj, so je Chrystusowu wumoženy.
Cžista wutroba nawabi naš k prawej troſchtařſkej luboſeži.
Sprawna, cžista a wutrajna je bratrowska luboſež wſchitkich
wěrných kſchecžijanow. Je twoja luboſež tajka? Bydli
w twojej wutrobje prawa bratrowska luboſež? To móže
jenož tehdy býč, hdyž ſy ſ nowa narodženy ſ njeſachodneho
ſymjenja, psches to žiwe Bože ſłowo, kotrež wěczne traſe,
Schtož pak je ſ nowa narodžene, je nowe ſtworjenje, w ko-
trymž bydli nowa myſl, nowa luboſež; tón dopjeli nowu
pschikafuju: lubuſcže ſo mjes ſobu. W tajkej luboſeži
wobtwjerdži naš žiwe Bože ſłowo, kotrež wěczne wostanie.
O hdy býchmy wſchitzu Chrystusowi wumoženi byli, kíž
wutraja we wérje hacž do kónza, wutraja w prawej bratrow-
ſkej luboſeži, w požluſchnoſeži Božeho ſłowa. Luba duſcha,
wojuj prawje. Wukup tón nětežiſhi ſwjaty póstny čaſ;—
hlaj, nětk je tón prawy ſpodobny čaſ, nětk je tón čaſ
teho ſboža. Njedaj ſebi Boże ſłowo wot Chrystusoweho
kſchija podarmo předowacž; njedaj ſo podarmo dopomnicž
na kriwatne wumrjecže twojego ſbóžnika. So ſo to njeby
stało, dha modl ſo:

Jeſu, twoje krwawne ranę, twoje hórkę wumrjecze
Trosčtuja mnie, ſo kſchiž žanđn pſches měru mje njerudži.
Hdyž mi něſchto nijeprawę, druhdy pſchińdże do myſle,
Na tu twoju martru ſpomniu. hn̄dom budže lěbie ſo mn̄u.

Hamicń. **Henczfa-Wochočanski.**

Romski niewolnicy.

(Pofraczowanie.)

„Raſcha ſnjeni“, ſarčča Mortva, „je. faž byt hižo ſaſtuſchał, po wſchém Romje ſwojich ſkóſcžow a ſurowoſcžow dla ſnata. ſwojich njewólnikow cžwiłowacž a frjudowacž je jejne najwjetſche wjeſzele. Tež najmjeňſche pſcheſtupjenje ſo ſurowje ſhoſta. Sa ſym ſo hižo woſpjet dyrbjała pſched njej poſlaknycž, a ſym dyrbjała ſwojej ſiza naduwacž, ſo je mje mohla cžim lóžo pliſtowacž. Tež Morgan, fotrehož wona dla jeho hordoscze wucžerpicž njemóže, je jejny hněw ſacžuł. Trójzy ſu jeho hižo wuſchwifali. Zadhyň ſynk, žana ſkóržba njewuńdże ſi jeho huby, žana ſylſa ſi jeho wočzow.“

Lubosny hłóš ſfónieži macžerne hłowa. Běſche to Nafel, fotryž běſche ſ fhostarjom pſchischoł. „Wbohi pacholo”, ſaręcža wón, „bórſh móžesč twoju macžer wobjimacž.” Niž runje pſchecželiwje ſapocža jeho pſchewodžer puta roſwjaſowacž. Sa něfotre mjeñſchinj běſche Arwin wumozhennj a wobjimasche ſtwoju macžer. Nafel běſche w fnihowní džělał, hdhž tam Kornvin radoſtneje myžle ſastupi. Tónle ſbožowny wokomif wužiwschi, ſapołoži Nafel próſtwu ſa Arwina. Něme poſtiwnjenje ſ hłowu běſche ſnamjo ſa to, ſo je próſtwu wuſklyſchana. Ženož tak ſo ſta, ſo bu Arwin tak fhětsje wot ſwojich putow a bołoſcžow wumozhennj.

Rafel dowjedże macžerju a ſvyna bóle na ſtronu a woteńdže
wot njein. Tſecži njenadeńdże mějtna tam, hdžež ſtaj dwaj w naj-
wjetſchim ſbožu, w najwjetſchej radoſceži! Tu móžeschtaj ſo do-
ſpołnje ſwojemu wjeſelu pſchewostajicž, žana duschā jeju njemyleſche.
So ſtaj njewólnifaj, ſo ſtaj jataj, na to ſo nětfo žadyn ſ njeju
njedopomni. Wonaj běſchtaj ſo naſeschloj a běſchtaj ſbožownaj.
Wonaj njehlaſchtaj wjazh na fhłodno módre njebjo, niz na-
fražne hwěſdy Bože, wonaj hlaſchtaj ſebi do wočjom, to běchu
jeju hwěſdy, a te běchu jimaſ najlubſche a najluboſniſche. Nornia
powjedaſche wo ſtarym Morganje, ſak wón pilnje džěla a ſebi
pjenjeſy nahromadžuje. „Sa to ſupuje wón ſfradžu brónje”,
powjedaſche wona dale. „S zylá ſuſteži zyle wožebith duch mjes-
njewólnikami. Husto maja ſfradžu ſhadžowanſi. Dacža a Němžy
ſu ſo ſfradžu ſtowaſchili ſběžfej. Wſchědnie powjeda ſo wo-
wěſtym Perdiče.”

Spchiberazym ſobuczuczem běſche Arwin poſluchał. Norma
bo poſtróži, na ſwojeho ſyna poſladawſchi. Žeho wocži ſapaschtaj-
žimy moheń, wón tſhepotasche ſ roſhorjenjom. „Wón nam ſeſthadža,
džeń wjeczenja!” ſejrawasche Arwin poſtafujo.

„Ssyno“, sawoła macž wjcha postróžena, „ščto by ty ſebi
wumyſlik? Šsy ty wſchón na ſwoju mlodoſć posabyl? Abo
by ty na ſwoju macžer žabyl, fotraž dale uicžo tu na ſemi nima,
khiba jenož tebje? Chzech ty wěſtej ſmijereži napſchecžiwo kchwatacž?
Dowěr ſo ſłowam ſwojeje naſhoniteje macžerje: Te čažy hiſcheže
pſchischiče njeſku; my ſmy hiſcheže pſche ſlabi! Njeſbožowny budže
fónz ſtowarſchenja! Ja tu předy njevotěndu, doniž mi ty něſchtō
nježlubischi. Luboſć ſ tebi je mje ſ temu pohnuša. Sslub mi,
ſo ſo ty wſcheho ſtowarſchenja ſdaſuijeschi, doniž ſym ja hiſcheže
žiwa. Hromadž, luby ſyno, ja frótfe ſetfa ſmój wužwobodženaj
bjefe mječža a bjeſe ſrwě!“

Arwin wojowaſche ſam ſe ſobu, tola běſche to hódne bědženje. Štyſſu ſ wocžom wuroniwſhi wotmoliwi wótsje: „Haj! to ja ſlubju!” Wſcha įwježelena wobjimaſche jeho macž. Macž a ſynu býſchtaj ſo ſawěſcze hiſchcze zyly džeń roſrěčzoſaļoj, tola prěnje pruhi ſthadžazeho ſklónza, poſoła womłodžazeho živjenja, pſchipowjedžichu młody džeń, a dopomnichu Norwu frucže, ſo ma ſo ſažo do ſwojego džěla wróćicž. Arwinej dosta ſo dowolnoſcž. ſo ſmě ſwoju macžer pſchewodžicž. Pomału džěſchtaj wobaj horje na Góllinſku hórfu, hdžež mějeſche Metella ſiwój hród. Wo róžk haſh dužy cžrjódu njewólnikow wuhladawſhi Norwa woblědný. Norwu ſ dalota pýtnywschi, ſhwatachu hewrjefajo ſ njej a ſestupachu ſo woſoło njej.

„Nađenidženih tebje sfúnečnje?“ Šamola vjednif.

„Shto ſebi mote minje pſtejecže?“ vopraſha ſo Norma.

„Schto ſzabi wote mnje pſchejecze? tajfele bļudne praſchenje!
Njejšy dha ty ſwojej fnjeni cžefka?”

„Ja, a czeffla? Czwojego byna tym ja mopytała, a nětfo
go runje won wróczę.“

Hrošne ſmjecže věſche wotmoliwjenje na jeje ſłowa.

„Tat samołówjeja ſo wſchitzy, fotſiż ſu hdv czechnyli.

To prajmischí hrabuňchu Moriu, a dale džesche ſ njej. Arwin běſche wſchón poraženy ſ bolesćemi a džesche pľafajo ſa nimi.

„Schto ſo mojej macžeri stanje?” wopraſcha ſo wón bojaſliwje wjednifa.

„Schtož ſo fúždemu cžěfaz
tak ſi říká Švédský říšní muzikant.

wotniolwi. „Sej ſo ſnamjo na czoło wupali, ſo budże ſo ſawęſcze paſcž druhı ras jaſo cżefniycž.“

„Bóndu ī wamí”, fawplo

„Povídáš mi vlastne, ťažkou ťončigú, „plývco“ Mietku a vyskafnu a wo ſmílnoſćí ſa maczér proſchu.“

„To ſebi njeſtvér!“ radžesche jemu něchtó; „naſčej ſnjení

mohlo ſo myſdacz, ſo tež tebi ſuamj

Arwin běsche ſi bohořezem i všichón poraženy, ſo tajfu dobru

radu njewužlych. Pomalu wjedzichu popadnjenu dale, Arwin
stajnje pódla. Sa schtwórcz hodžinu běchu tam, hdzež chžychu.
Hrodowy swónicžk ſo ſaſwoni a domjazh nahladowar pschińdže.
Zemu ſo wſcho nadrobnje wupowjeda. Potom ſawrjesche wón
Korwu do ſaleſhuzowanej ſtwy. Knjeni njeběſche doma, wona
běſche něhdže na wšy njedaločo Roma na wopycze; ſa něfotre
hodžinu ju domoj wocžakowachu. Njefroschtny ſtejesche Arwin
psched dohladowarjom: wón proſchesche, wón plakasche; tola macžernty
dóńt njemóžesche ſ tym pscheměnicz.

„Nienadeńdże ſo żadny pucź, ſo moħl ja ſiwoju macżer wumóz?“ żałosczeshe wón.

„O haj! taži ſo na deňdže“, volmolvi wuſměchujo dohladovař:
„Wufuþ ſivoju macž.“

„Wufupicę!”

Jemu by se můtrobje řabkyjsky. Ta to by bylo v půjčích
strýčelach dopomílk njebeſche.

„Kelfo ſebi drje Metella žada?“
Tichonkojoj a hniččimie moččaformalische móu motmošnienie

„Sa 4000 festerzow drje ju doštanjejch; Metella ji možebje
pschifhilena nijeje.“

„4000 sesterzów!“ To běžche nowa ťudoba ſa njeho. 3000
běžche món řehi nahromadzíš

„Gdym někotremu říwojich towarzchow luboſcž wopofaſał a
jemu poſlužíš. Gdyano ſo tež jedyn nade mnú ſmili a mi wu-
znać, źe ſaki mán wemhſi. Gdy ſo moja macá ſkořita?“

„Pomha?” taf ſebi wón pomýſl. „Hoy ſo moja macz thoſta?” wopraſcha ſo wón dohľadovarja.

„Węsch ty schto? Ty żo mi spodobaśc, bratjiko”, wotniowski ton, „spuszczać ja twojej maczki njemóżu, ale jakomdżieć khostanie

móžu. To bøo hodži. Chzu wocžafnhež haež do 5. hodžiny (po naschim časzu haež do 11. hodžiny dopoldnia). Želi jo do teho časa trèbne pjenjesu nahromadžisch a jelí do postajeneho časa bøo žem wróczisch, dha móže wšcho hischcze f dobremu fónzej bøo splescz.”

(Potrążowanje.)

Psidi Žesušu je derje býč.

Hdyž svým pschi mojím Žesušu
Mi roscéze móz a wéra,
Hdyž wumyju šo ſ jeho frwju,
Ma moja duscha měra,
Sa ſ jeho ſwjatym ranam díl,
Hdyž ujje ſwět ſawiescž pýta,
Mi dajeze býcž pschi Žesušu,
Go wutroba je fryta.

Ja ſt mojom' ſbóžnifej chzu hicž,
Wón je mi wěczne ſwětlo,
Pod jeho fſchižom wotpočnycž,
So ſwobodny ſým nětfo,
Wot njeho nochzu wotstupicž
Niz wodnjo a niz w noz̄y,
Mje ſt trojchtom budže woschewicž
Po modlenju a prýz̄y.

Schtóž fuijesa prawje spósnaje
Pſches modlitwu a wěru,
Schtóž f Žeſužowom' fſchižej dže,
Sso f njemu džerži ſwěru,
Wón teho f hnadu wobdari
A woda jeho hrěchi.
Tom' čert, ſwět wjazh njeschfodži
A wſchitke helske ſměchi.

Štym pak tej' hnadt' hódný ja,
To wodawa mi hréchi,
Kož ja bym pierschež a russicžfa,
C' nim mějach ſwoje ſměchi?
Wo hnadu, Božo, proſchu cže,
Ta njewjedžach, ſchto cžinju,
Na twojim pucžu ſdžerž ty nje,
Dha moje hréchi ſhinu.

Ja dolžne knihi wotewrju,
W nich widžu moje winy,
Běch zvyle ſmysl w živjenju,
Ela nýz ſo na mnje liny,
Dha pſchińdže th, mój Šeſtu, ſam,
Mje wubudžicž, cžahncž k ſebi,
Nětk njebjejſti měr we mni mani,
Sa to džaf dawam tebi.

To sawěrnje nijej' prósduj' són:
Schtóž Žesušej je žiwý,
Wón žiwjenja je wěrny schtom,
Schtóž wot njoh' jě, je žiwý;
O Žesu, tak je derje mi,
Hdyž k twojim noham ležu,
Chzu pſchezo swěrny woſtacž czi,
Tak k dobycžu ja běžu.

Ernst Helaß.

Wſchelafe ſ bliſſa a ſ dalofa.

— G wulkej radoſc̄zu móžemy ſjewic̄, ſo naſch ſerbski frala Albertowý fond, faž tež dženſniſche fwitowanje wobſiwědčuje, derje poſracžuje. G teho je ſpóſnac̄, ſo ſo naſch lud njeda mot hubjenych ſchęzuwarjow mot dobreje wěz̄y wottraſchic̄, fotraž tola ničo druhe njeha, kiba c̄eſc̄i naſchego lubeho ſerbskeho luda ſlužic̄. M̄y ſo nadžijam̄, ſo budža na poſledku eži wboſy čłowjekojo ſami ſtejec̄, fotſiž ſu pſchec̄iwo naſchej wěz̄y dželali — a naſch lud budže jich ſudžic̄, faž ſebi woni to lěpje njejaſluža. Pſchi wſchém dobrym ſpěchowanju naſcheye ſběrki tola hiſchcze ſ jara wjele wžow ſběrac̄ne liſtno ſo wrócežilo njeje. Duž my tych gmejnſkich prjódſtejerjow, fotſiž maja hiſchcze naſche liſtno, proſhym̄, ſo býchu jo poſkładnifej naſcheye ſběrki po móžnoſc̄i w najbližſchim čaſu wrócežili, wěžo popiſane ſ bohatym̄ nahromadzenym̄ darami. Hewaf býchm̄ niſowani býli, ſo na nich ſ možebitnym liſtnym napominanjom wobrocžic̄, a ſkóncžnie, je-li ſo njebýchu ſo ſa naſchu wěz prýzowali, hiſchcze možebiteho poſzla do jich wžy poſlacz̄, ſo by tam dari ſběral.

— Saúdženu frjedu mějesche wubjerf ſa „ſerbski jubilejny
frala Albertowý fond“ poředženje. S muradženjom ſdželimi
našchim lubym cžitarjam tole: Psched někotrymi dnjemi je ſo
pišmo na ministerſtvo kraloveho doma wotpóšlało, pſches fotrež
ſo našche ſerbske jubilejne wustajenje k cžescži našcheho frala Alberta
ministerſtu woſjewi a ſ fotrymž ſo proſu, ſo chył fral Albert
na ſwojim ſwiedženſtim dnju našche wopofaſmo ſerbskeje kralo-
ſwěrnoſcze hnadije pſchijecž. Swježelaze je, ſo ſu ſo ſerbjem
nětko we wſchěch ſtronach ſaſſeje ſerbskeje Luižizy ſa našch jubilejny
fond hibacž pocželi, ſo many nětko hižo nimale poł dwanata ſtow
hriwnow nahromadženych. A ſ cžim mjeñſchich darow je ſo tak
nahladny pjenjeſ ſ džela naſběrał, wo cžim wjetſchej luboſcži a
ſwěrnoſcži k naſhemu fralej wónu ſwědcži. Wubjerf budže ſo
hiſchcze nětko, hdvž ſo kralowý jubilej džen a bóle bliži, wo to
ſtaracž, ſo mohl hiſchcze kóždy, fotryž hacž dotal ſa naſchu ſběrku
ſkladovał njeje, ſwój pſchinoſchť ſa dobru wěz woprowacž. A ſo
by ſo to ſtało, to daj Bóh!

— Sakkfi ſejm w Draždžanach piſnje dale džěla. Wón hacž do ſralowſteho jubileja ſhradženný woſtanje Rusne pſchiſlohi ſa duchownych, fotrež běchu wot wýſchnoſcze ſejmej namjetowane, je druhá komora hižo pſchiwſala, a nadžijomnie tež 1. komora do teho ſakonja ſwoli. Pſchi tým ſakonju ſo moſebje na to džiwa, ſo býchu duchowni w prěním čaſu ſwojeho ſaſtojnſtwa, hdžež maja ſwójbu a džěczi ſuſtaracž, w ſivojich dofhodach ſ najmjeňſchā tak ſuſtarani býli, ſo njebýchu ſ czežtini staroſcžemi ſo bědžicž trjebali. Tež ſakon wó powyſchenij wucžerſkich dofhodow, wo fotryž ſo po najprěñſhim ſeúdženju ſejma bojachim, ſo najſferje po načiſku wýſchnoſcze wot ſejma pſchiwoſmje. To je ſdobne a prawe, pſchetož wucžerſke dofhody běchu naſhemu čaſzej pſchi- měrjene pſcheniſfe; pſchetož ſchto je 1000 hriwuow ſa wucžerja, fiž ma ſwójbu.

— Najwyschisci skodzenie wuczerjowych dochodow budze 2100 hriwnow. Radoscziwe je, so bu tez w Pruskej bo sa swojich wuczerjow postarali a so bu jim jich dochody lepie sariadowali. Safoń wo dochodach duchownych pak pschezo hiszczę w tu chwilu skromadżenemu pruskiemu źejmiej pschedpołożentj njeje, a duż wschał je mało nadzije, so bo hiszczę w tym lęeże dowuradżuje. To je jara wobzarowac; pschetož hdvž bo junfrócz tajki safoń pschipowjedzi a bo nadzija we wutrobach wubudżuje, potom ta węz wjazy flazac; njeśmje, potom dijrbja bo tez skutki pokasac.

— Saúdženu wutoru mějesche bylo maturitatne pruhowanje na Budýjskim gýmniaſtiju. Mjes tými, fotsiž bylo pruhowanje wobstali, je tež jedyni Čserb, Wiczež i Pschischez, fotryž chze pjecža theologiju studowacž.

— My hžo wosjewichmy, so je frasny wobras naschego
njebočicžkeho wótežinza Šnijscha Wuschol a sa 1 hr. 25 np. dostacž.
Kaž móžachmy so teho nadzecž, so tón wobras wot naschich

Sserbow, kotsiž naschego droheho wótczinza sabycz nijemóža a nije budža, kylneje kupuje; pschetož wón kyluscha do kózdroho herbskeho doma. Mly pak tych lubych Sserbow, kotsiž zebi knano hischeze njejšu tón wopravdze wubjernje poradženy wobras wobstarali, s nowa na to dopominy, so je wón dostačz pola knjesa Ssmolerja w Budyschinje, kaž tež psches redaktora naschego lopjena (adreža: Pastor Goltzsch, Kleinbauzen bei Bließkowitz).

— We wschitkich stronach hotuja so kylneje na wólbu do khézorstwoweheho ſejma, kotaž ſmíje so uehdze w juniju teho lěta. We wokrježu pruſſich Sserbow so ſaſo knjess hrabja Arnim-Mužakowſki ſa kandidatu postaji, a tež podpjerany wot naſchich Sserbow kotsiž jeho ſnaja ſa pscheczelna ſaschego herbskeho luda, nadzijomny ſ nowa wuſwoli. W ſakſkim wokrježu, w kótrymž maja Sserbia ſobu wolicz, so wot reformarjow ſ nowa knjess Gräfa w Biskopizach postaji. Konservativni hacž dotal hischeze ſaneho kandidatu pomjenowali njejšu, ale to w bližšim čaſzu ežinje. Tón wokrjež, kotaž wot stareho čaſha konservativnym kyluscha a w kótrymž ſu Sserbia ſtajne ſobu wojowali ſa konſervativnu ſtronu, dyrbi ſo ſaſo dobýc, hdyž bu nam pschi poſledních wólbach wſath.

— Něchtto wopravdze ſpodžiwe je ſo w Draždanzach ſtało. Tam běſche ſo ſnath 20 lět ſtary nijedocinck wot krajneho ſuda k wjazyltremu jaſtu ſaſudžil. Hdyž běſche jemu jeho ſaſud ſjeweny, wón ſe kylſoſtymaj wocžomaj wupraji, ſo dyrbjal ſo ſakon pſchemeniež a ſo dyrbjale ſo puki ſaſo ſa khostanje ſawjeſež, dokelž lepje a doſkladniſho na člowjeku ſtutkuju. Wón džesche: „Ta ſo boju, mje móža jenož puki poſepſczež, a ja wém — Bohu žel — ſ naſhonjenja, ſo dolhe pſchewywanje w jaſtu člowjeka nječuziweho ežui a ſprawnu wolu poſepſchenja ſaniežuje.“ To ſu wěſeže wopomnječa hódne ſkowa ſ tajkeho rta. Sa mlođih nijedocinckow by wěſeže druhdy lepje bylo, ſo bych u ežuež dyrbjeli, ſchtož ſu ſ lohkomyſlnoſežu ſvorali.

Troscht a pomoc w kſchizu.

Schtož wot schwajzařſkeje wžy Leuk horje po nahlej, wuſſej, ſkaſojet ſežezh dže, tón ma ſklađnoſež, do kraſnoſeže a wulfotneje rjanosceze Alpou pohladac, kaſkaž je ſ czežka hdyž namakac. Kaž ſam wot ſebje pſchindze člowjeku to ežucze, ſo wón w templu Božim ſteji, w pſchitmarku k jeho kylatnizy. A horkvch w džiwej ſtalinje je mały dbležk wutrubam, w kótrymž mały marmorowý kſchiz ſ tym napiſmom ſteji: Unica spes, to rěka: Ženicežka nadzija. Tónle kſchiz ſe kylſoim krofim, wjele wupraſazym napiſmom ma ſa ſaložk ſežehowazy podawſ: Na tym ſamym měſtnej je mlođa franzowska hrabinka, ſ mjenom d'Hrolincourt, 1700 ſtow po do hľubin padnula. Sſrjedž najbohatscheho klončneho, ſo ſmějazeho ſtivjenja bu mlođa mandželska na dobo torhnjena a ani jeje roſražene eželo nijemóžachu eži ſrudni ſarvoſtajeni namakac. Sa kwoju boſoſz njenamakachu ſaneho poſoženja, ſa kwoje ramy ſaneho balsama, ſa kwoje ſdychowanja ſaneho kónza, doniž ſo njeſhrabachu a wſcho kwoje horje, kwoju ſrudobu a kylſy k kſchizu naſchego wumožnika ſuſezechu, hdyž wſchitke wutroby wocžichnu a kózda rana ſaſije a wſcha ežemnoſež ſo roſhwětli. A ſa ſnamijo teho tón hrabja na to měſtno kſchiz postaji, hdyž bu jeho ſtivjeniſke ſbože tak nahle we hľubinje pohrjebane, kſchiz, na kótrymž běſche jeho jenicežki troscht w ſrudobje a horju pschi dželenju ežitac: Unica spes! Ženicežka nadzija! A ſelko kylſow je ſo pſched thym kſchizom wuplakalo wot putnikow w dole kylſow, kž horje hladachu k Unica spes — kylſy džaka a wjeſela, ſo je Unica spes tudy delſach, hdyž wſchitke ſeinske podpjeru ſo tež ſamaja a wſcha ſeinska nadzija ſo pohrjeba — ſa hrabjow a knježich tak derje, kaž ſa měſchezanow a burow a wotrožkow w Schwajzařſkej a Němſkej, wſchudžom, hdyž ſlowo wot kſchiza ſo pſchipowjeda.

Na puczowanju do Griechiskeje wohlađa w kſchizu naſhonjeny, netko njeboezički dwórfi předar ſtrogel jene ranje pschi muri města želesný kſchiz. Pschi raňſhim ſwitanju pósna wón, ſo něchtó ſo modlo kſchiz wohljath džerži.

To dyrbjach ſebi pschi ežitanju teho maleho powjedancza na moju woſadu pomyſlicz, woſebje na wſchitkich kſchiz-noscherjow — ach, staroſče, hréch, winy, ſrudoby a horja doſcz a pſchewjele, hdyž člowiſka noha ſtupi, pſchetož

Sswet je doſpolny wſchudžom tam,

Hdyž člowjek njeſchiniđe ſe kwojej ežwilu ſam.

Najwažniſche praſchenje pak je, hacž kózdy wobežený kwoju

ežefotu k kſchizu teho nježy, wo kótrymž piſhane ſteji: „Khrystuž je naſcha nadzija.“ Tam žorli ſo ta móz tež to najčežſche pſchečečeřiež. Tam roſjaſnja ſo ežemnoſež, tam wuhudaja ſo huſancežka ſtivjenja. Pobožni kherluſcherio ſpěwaja nam rjane kherluſche wo tym měſče, hdyž khrystužowý kſchiz ſtejeſche, kaž na pſchit. w rjanej ſchtuczzy:

O duſcha, ſtup na Golgatha!
Tow widžiſch wotewrjene
To kraſne žorlo ſtivjenja,
S tej wodu napjelnjene,
Kiž ſlabych mózne požylni
A ſrudnych, tyſchnych wofſchewi
A raný khorých hoji.

Wot druhého bjesbóžneho člowjeka pak nehdý te žaložne ſlowa ežitach: „Euosez l'infame!“ t. r.: „Wutorhíče jón, tón wohidny kſchiz!“ „Ha, ha, tón ſtary kſchiz dyrbi pſchego poſledni wuczeſ hycz, hdyž ſo wſchitke ſwiaſki roſtorhnu. Mi je napschečežiwy.“ A jako ſo nechtó teho ſazpimarja kſchiza wopraſcha: „Nó, mój knjegę, ſchto myžličze ſebi ſapoczeč, hdyž budže Wam naſtyskniſho wokoło wutroby, hdyž dyrbitej eželo a duſcha ſaſutlič?“ Duž tón člowjek ſo hmějo wotmolwi: „Schto ſaſapoczeč? ſ pajęſzu hroſyč, ſo na druhí bok poſožic a ſlaknyc!“ „A potom?“ ſo tamny praſhesche. A wotmolwjenje běſche: „Sso wě, hnicz.“ — Poſluchaj, luby ežitarjo! Bléda ſmijerč je jědný, kotaž ſebi ſ pajęſzu hroſyč njeſta a kotremuž nichtó njevuczeſenje. Derje temu, kotrehož na konja woſmije a ſ nim do njebež dojechá. Wjerch Bismark ſo wukhodžujo junu ſ burom, kž drjewo wožesche, do rěčow da. Taſo wón wjerch ſteji ſowjetu, ſo je pſched krofim w jeho hrodze poſbył a ſak běſche ſo jemu wſchitko jara derje lubilo, ſo Bismark wopraſcha, ſchto je ſo jemu najlepje ſpodobało. Sprawnje tamny wotmolwi: „Najlepſche je tola tón kſchiz ſ tym ſbóžnikom, kotaž wysche Waſchego ſujenineho ſoža wiſa; tón je ſo mi najlepje lubil.“ Luby ežitarjo, ſnajech ty něchtto lepſchego?

Kaſt wulfi muž wumrje.

Taſo aržibifkop Whately na ſmijertnym ſožu ležesche, praſi jedyn jeho pſcheczelow, kotsiž jeho wopytachu, w pſchehnatym kvalenju k jemu: „Wy wumrjecze, kaž ſe ſe Wy ſiwy był — wulfi hacž do poſledneje hodžinki!“ — Wón wotmolwi: „Ta wumru, kaž bym ſiwy był, — we wérje do ſeſuſa!“ — Na prajenje druhého: „Najke to žohnowanje, ſo je Waſch wýžoki roſom zyle njewoſlabnjeny“, praſi wón: „Njemjeniujče mój roſom wýžoki. Nicžo wýžoke njeje nimo khrystuža.“ — Pschi druhé ſklađnoſeži něchtó k jemu rjekný: „Wulfa kylnoſež Waſchego ſmyžlenja Waſh džerži.“ Wón na to džesche: „Né! moja móz njeje, kž mje džerži, ale jenicežy moja wéra do khrystuža.“

Sſerbski jubilejný krala Albertový fond.

Dotal nařromadžene: 975 hr. 95 np. Dale ſu ſklađowali:
ff. njeſtenovaný (pſchir. dopiš w „Ss. M.“ wot ſoboty 5. měrza) 10 hr. Čahoda, býwſki farař Bulečjanſki, netko w Draždanzach 30 hr., wuczerjej Höcker a Frejſchlag w Hornjej Horžy, kózdy po 3 hr., Hana Groſmužowa w Dalizach 50 np., farař em. Ráda-Bartschi w Budyschinje 5 hr., kantor E. K. w M. 5 hr., pſchekupz J. M. w M. 2 hr., ratař Jan Scholta w Budyschinje 1 hr.; ſ Du brawki: g. p. Kuba 60 np., Jan Woſznik, Jan Granich, Ernst Turk a V. Wilhelm po 10 np., A. Bar 20 np., forezmar Schönau 50 np. a Hana Woſznikowa 40 np.; ſ Pomorez: inspektor Weißlog 2 hr., dželaczeř Wjela, Hermann Vogt, Michal Wiczas a Bartuſch po 50 np., Pawoł Kreczmar a g. p. Handrij Njeda po 1 hr., Pawoł Fiola, Handrij Zimmermann, Schuster, Heinza a ſwid. Matekowa po 30 np.; direktor tachant. ſchule J. Nowak 10 hr. a kaplan Nowak w Budyschinje 5 hr., Jakub Heicha, pſchekupz w Konſchperku w Czechoch 3 hr. 35 np., ſpižaczel a hudžbnik dr. Jurij Pilk w Draždanzach 10 hr., kantor Bur w Königshajne pola Woſtrowza 3 hr., kubler Panach w Letonju 1 hr.; ſe Sa horja: Maria ſwid. Wiežaſowa 4 hr., A. Marſchner, Michal Bjenada a Petr Bětſchka po 50 np., Hana Nowakowa 25 np. a kubler Gruhl 3 hr.; jedyn ſobuſta ſwiedzenſteho wuhjerka druhi pſchinoſk 10 hr., kantor Hanka we Wjelečinje 6 hr., wobžedzeř mlyna, A. Kſchizan w Budětezach 5 hr., can. cap. ſchol. Luschežanſki w Budyschinje 20 hr., herbski forezmar Oſkar Dietrich, w „Lishežej jamje“ w Budyschinje 3 hr.; ſ Konjez (Porschkežanſki woſada); kubler A. Mitasch 3 hr. a Petr Krawz 1 hr.; ſ Bobolz: kubler Mět 1 hr. 50 np. a ſtvořeſeř Gruhl 50 np.
— Hromadže 1135 hr. 65 np.

Mjenja dariczelow a jich darow ſo poſdžiſho woſebje woſiſcheřa a ſo kralej pſchepodadža.

S najwutrobiſhím džakom Sommer, poſklađnik.